virgo. ſed illud nõ capit ratio recta. Et ideo aliter dicẽ
dum q̄ ep̄us ſigt xp̄m. ſ3 mulier ſignat eccleſiã triũphã
tem. ſiue ip̄a3 eccliam q̄ virgo eſt. ⁊ nunq̄3 fuit niſi vxor
ep̄i. xp̄s aũt ⁊ſi v̄go fuit. tñ ſynagogã habuit nõ vt vxo
45 rem. ſ3 vt cõcubinã. Et p̄ hoc p3 vltimũ q̄re ille q̄ deſpõ
ſat corruptã ab alio ⁊ cognoſcit eſt inept⁹ ⁊ bigam⁹ iudi
cat. dõm q̄ q2 nõ eſt vnic⁹ vnice. iſta em̃ nõ eſt vnica. et
maiorẽ oportet ſignificare vnitatẽ ex p̄te vxoris q̄3 viri
qm̄ eccleſia nõ fuit copulata xp̄o nec m̄rimõialiter nec
alio modo. xp̄s aũt copulatus fuit ſynagoge. q̄uis nõ
inſolubiliter. ⁊ ita nõ m̄rimonial'r. Et ſic p3 q̄ oĩa talia
ſtatuta ſunt valde rõnabilia. q2 in eo2 cõſtitutõe nõ p̄e
ſat culpa. ſed poti⁹ ſignificatio cõgrua ⁊c.

¶ Queſtio. iiij. et vlti. b

Utrũ ad ſuſceptionẽ ordinis ſit neceſſaria ꝯditio liber
tatis. Et q̄ ſic videt̃ diſ. liiij. nullus ep̄o2 ad clericatu3
ſeruũ alterius ꝓmouere p̄ſumat. ¶ Item in eodẽ decre
to capi. ſequẽ. nulli de ſeruili ꝯditõe ad ſacros ordines
ꝓmoueãtur. niſi a dñis prius ſuis legitimã libertatem
cõſequãtur. ¶ Itẽ ſi ſeruus intret religionẽ. reddit do
mino ſuo. ⁊ nõ poteſt ingredi niſi efficiat̃ liber. ergo pa
ri rõne niſi efficiat̃ liber nõ poterit ad ſacros ordines ꝓ
moueri. ¶ Itẽ nemo p̄ot duobus dñis ſeruire. ſic ipſe
ſaluator teſtatus eſt. ergo cum officiũ clericale totũ ho
minẽ ſibi requirat dedicari. nullus ad hoc poterit ꝓmo
ueri qui ſit in alterius poteſtate. ¶ Cõtra. ſeruus ſapi
ens dñabit̃ ſtultis filijs dicit̃ Prouer. xvij. videt̃ q̄ vbi
eſt ſapiẽtia ⁊ vite bonitas q̄ nihil ex p̄te ſeruitutis obſi
ſtat. ¶ Item ordo dicit poteſtatẽ ſpũalem. ſeruitus di
cit ſubiectõem corp̄alẽ. ſed ſubiectio corp̄alis non hab3
repugnãtiam cũ eo q̄d ſpũale eſt. ergo ⁊c. ¶ Item de⁹
nõ eſt acceptor p̄ſone. ergo tantũ placet ei obſequiũ ſer
ui ſicut obſequiũ dñi. ergo ſicut poſſunt ad diuinũ cul
tum ⁊ clericatũ aſſumi dñi. ita etiã poſſunt ſerui. ¶ Itẽ
alia ſacramẽta ita libere poſſunt accipere ſerui vt domi
ni. ⁊ ad ea ita cõuenientẽr admittũtur. ergo pari rõne vi
detur q̄ ad ordinẽ. ¶ Iuxta hoc querit̃. ſi ſeruus ſit or
dinatus ignorãte dño. vtrũ ſit ei reſtituẽdus. ¶ Itẽ3 ſi
reſtituit̃ quare non res alie cõſecrate. Et iterũ. quãto tẽ
46 pore poſſit repetere. ¶ R̄. ad p̄dicto2 intelligentiã no
tandum eſt q̄ ſacramentũ ordinis non ſolũ abundat ab
alijs ſm ratõem ſigni. ꝓpter hoc q̄ non tm̃ ſacramentũ
ſed etiã ſuſcipiens ſacramentũ tenet ratõem ſigni. imo
etiam abũdat ſm ratõem remedij. quia non ſolũ ibi gra
tia ad curandũ ſubiectũ ordinat̃. ſed etiam dat̃ gratia q̄
ordinat ad curandũ alios. vnde collocat hominẽ nõ tm̃
in ſtatũ ſanitatis. imo etiam in gradũ honeſtatis et di
gnitatis. ⁊ ideo ad hoc ſacramentũ requirit̃ non perſo
na quelibet. ſed p̄ſona honeſta. cui honor ⁊ dignitas cõ
petat clericalis. Et qm̄ honeſtas multa reſpicit exterio 47
ra. iõ nõ ſolũ ꝓp̄t defectu3 vite efficit̃ q̄s inhabilis ad h̄
ſacrm̃ ſuſcipiẽdũ. ſ3 et ꝓp̄t defectũ m̄lto2 alio2 malo2.
Ad h̄ em̃ q̄ p̄ſona ſit honeſta op3 q̄ i ea cõcurrat hone
ſtas a p̄te originis. nois. corp̄is. actõis. ꝯditõis. ⁊ ꝯuer
ſatõis. Propt̃ defectũ a p̄te originis iept⁹ eſt fili⁹ ſacer
dotis. ſpuri⁹. vel etiã q̄libet illegitim⁹. diſt. xxiij. A p̄te
nois ſiue fame iepti ſunt infames ⁊ publice penitẽtes.
di. v. ex penitẽtib⁹. Propt̃ d̄fectũ a p̄te corp̄is corp̄e vi
ciati. ⁊ demõiaci. ⁊ epilẽtici. diſ. xxxiij. cõiter diffinim⁹.
Propt̃ defectũ a p̄te actõis vt q̄ incidit i p̄cm̃ enorme
ſuũ factũ. vt homicidiũ. diſ. l. fere p̄ totũ. ⁊ h̄ ẽ ꝓp̄t ma
gnũ errorẽ q̄ eſt i ſãguis effuſiõe. ſiue iuſte fiat ſiue iniu
ſte. vel ꝓp̄t h̄ q̄ diuidit vnitatẽ aĩe ⁊ corp̄is. Propt̃ defe
ctũ ꝯditõis vt ſeru⁹. di. liiij. Propt̃ defectũ ꝯuerſatõis
vt curiales. diſ. lj. In oĩb⁹ aũt tradũt diſtinctões ſiue ex
ceptões. ſ3 ille ſpectãt ad ſcia3 inferiorẽ. Hec tm̃ i gene
rali dixiſſe ſufficiat q̄ q2 ſacrm̃ ordinis nõ tm̃ p̄ſone me
ritũ. ſ3 honeſtatẽ ꝯſiderat. q2 cleric⁹ ẽ p̄ſona cõis. ⁊ ordo
ponit i gradũ dignitatis. debẽt excludi illi i q̄b⁹ ſacrm̃ ⁊
alia p̄ ꝯñs p̄nt dehoneſtari. qm̄ fu⁹ q̄3diu i tali ſtatu eſt
eſt ignobil'. ⁊ ad ignobilia op̄a p̄t cogi. ⁊ iõ nõ p̄t ſe totũ
mãcipare cũ alij ſit ſubiect⁹. iõ nõ p̄t ad ſacros ordines
ꝓmoueri q̄3tum eſt de ſacri honeſtate. recipit tñ ordinẽ.
¶ Ad illud ergo q̄d obijcit̃ q̄ fuit⁹ nõ ipedit. p3 r̄ñſio p̄
48 iã dicta. Uerũtñ q̄d q̄rit. ſi fu⁹ d3 reddi dño ſuo. R̄. q̄
aut eſt ordinat⁹ dño ſciẽte ⁊ cõſentiente. aut ignorãte ⁊
nolente. Si ſciẽte ⁊ cõſentiẽte vel etiã non cõtradicente
generat ſibi p̄iudiciũ vt amplius nõ poſſit repetere eu3.
Si ignorãte dño ⁊ nolẽte. aut ignorãte p̄ñtatore ⁊ ep̄o.
aut altero. vl' vtroq̄3 ſciẽte. Si eis ignorãtib⁹ tũc fu⁹ te
net̃ ſe redimere ſi h3 pecunia3. q̄ ſi nõ h3 nec ecclia vult
eũ redimere. dño ſuo d3 reddi. Si aũt ſciẽte ordinãte et
p̄ñtãte. tenet̃ dño ſuo i pecunia. vl' in alio fuo. vel i du
plũ. q̄ ſi nõ h3 dñs p̄t ſibi reſumere fuũ. Aliq̄ tñ dicũt
q̄ nõ ſi p̄uenit ad ſacerdotiũ. ſ3 de oĩb⁹ videt̃ q̄ dñs de
beat ſeruari indẽnis. hab3 tñ ius petẽdi infra annũ. Et
quidã dicũt q̄ poſt ordinationẽ. quidã dicũt q̄ poſt co
gnitionẽ. Et hec oĩa ꝓbant̃ per illa iura que dicunt̃ diſ.
liij. Sũt ⁊ alia m̄lta q̄ determinãt̃ in iure que inquã ꝯpo
tunt ordinãdis. que ex diuerſis locis ſcripture ſunt tra
cta. ⁊ maxime. j. ad Thimo. iij. ⁊ hec om̄ia determinan
tur a diſt. xxxiij. vſq̄3 in fine3 p̄me partis. Et qm̄ hec di
ſtinctio magis ſpectat ad ſcientiã inferiorẽ. ideo ad p̄e
ſens iſta ſufficiãt. ne extra metas noſtre ſcientie erã. ⁊
oĩa ad ip̄a3 ſicut ad originẽ poſſent reduci. ſi q̄s h̄ret pe
ritiã iuris canonici ⁊ diuini.

¶ Diſtinctio. xxvj. de m̄rimõio ſm cã3 formalẽ.

Cum alia ſacra poſt p̄cm̃ ⁊ ꝓp̄t pec. ⁊c. Hec eſt
vltĩa p̄s total' p̄tis. in q̄ agit magr̄ de ſacris. In
hac enĩ3 p̄te agit̃ vltio de ſacro m̄rimõij. Et qm̄
tũc vnaq̄q̄3 res p̄fecte cognoſcit̃ q̄n cognoſcit̃ ſm q̄dru
plex gen⁹ cauſe. idõ p̄s iſta h3 q̄ttuor p̄tes. In p̄ma agit
de m̄rimõio ſm cã3 formalẽ. In ſcd̄a ſm cãm efficientẽ.
infra diſt. p̄xi. poſt h̄ aduertẽdũ ẽ q̄d ſit cõiugiũ. In ter
tia ſm cãm finalẽ. j. diſ. xxxj. poſt hec de bonis cõiugij.
In q̄rta ſm cã3 materialẽ q̄ ẽ p̄ſona2 legitimitas. hec ei
ẽ diſpoſitio a p̄te ſuſcipiẽtis. ⁊ p̄ oppoſitũ agit de ille
gitimitate. ⁊ hoc facit. j. diſt. xxxiiij. nũc ſup̄eſt attẽdere
q̄ p̄ſone ⁊c. ¶ Prĩa p̄s in q̄ determiat de m̄rimõio ſm cã3
formalẽ h3 duas. q2 enĩ m̄rimõiũ formal'r ꝯueit ſacrm̃.
⁊ ſignũ. ⁊ ſignũ ſacr̄ale duo i ſe ꝯtinet ſm q̄ tale ſignu3
ſignat diuinã inſtitutõe3. ⁊ naturalẽ rep̄ñtatõe3. idõ p̄s
iſta h3 duas. In p̄ma agit d̄ m̄rimõij inſtitutõe. In ſcd̄a
de rep̄ñtatõe ſiue aptatõe ſigni ad ſignatũ. ⁊ h̄ ibi. cũq̄3
ꝯiugiũ ſacrm̃ ſit. ¶ Prĩa p̄s h3 tres p̄tes. In p̄ma deter
minat inſtitutõis tp̄us. In ſcd̄a modũ. ibi. p̄ma inſtitu
tio habuit p̄ceptũ. In tertia remouet q̄ddã dubiũ q̄d h3
ex p̄dictis ortũ. ibi. fuerũt aũt nõnulli heretici. ¶ Silr
ſcd̄a p̄s in q̄ p⁹ inſtitutõe3 agit de ſignificatiõe h3 tres
p̄ticulas. In p̄ma determiat quid ſit in h̄ ſacro ſignũ et
q̄d ſignatũ. ex quib⁹ intelligit̃ vnicũ fieri ſacramentũ ſi
ue integrari. In ſecũdo ex verbis ſuis introducit dubi
um. ibi. inde eſt q̄ quidã doctor. In tertia p̄o diſſoluit
ibi. hoc ſi ſm ſup̄ficie3. Et ita in duobus eſt cõtinentia
hui⁹ diſtinctõis. ſ. in huius ſacramẽti inſtitutõe. ⁊ in ſa
cramẽti cõſtitutõe ſiue integratõe.

Deť minat de mr̄imōij inſtituti
one ↄ̄tuꝫ ad tp̄us. a

QUm alia
ſacramēta poſt pec
catum ⁊ ꝓpter pec
catū exordiū ſūpſerūt: mr̄imo
nij ſacr̄m etiā an̄ pctm̄ legiť i
ſtitutū a dn̄o. nō tn̄ ad remedi
um: ſʒ ad officiū. Refert ei ſcri
ptura Gen̄. i adā miſſo ſopore
atꝫ vna de coſtis eiꝰ ſūpta. ⁊ ex
ide mlr̄e formata. vir i ſpū i
telligentē ad quē vſū mlr̄er fa
cta eēt: poſt extaſim ꝓphetice
dixiſſe. Hoc nūc os ex oſſibus
meis: ⁊ caro de carne mea. ꝓ
pter h̄ relinq̄t hō prē ⁊ matrē
⁊ adherebit vxori ſue. ⁊ erunt
duo i carne vna. ¶ Cōiugij āt
inſtitutio duplex eſt. Una āte
pctm̄ ad officiū facta eſt i p̄adi
ſo. vbi eēt thorꝰ imaclatꝰ ⁊ nu
ptie honorabiles: ex qbꝰ ſine
ardore ↄcipent: ſine dolore pa
rerēt. Altera poſt peccatū ad
remediū facta eſt ext̄ p̄adiſū: ꝓpť
illicitū motū deuitāduꝫ. Pria
vt natura mlťiplicaret. Scd̄a
vt nā exciperet ⁊ vitiū cohibere
tur. Nā āt an̄ peccatū dixit deꝰ.
Creſcite ⁊ mlťiplicamini. ⁊ poſt
pctm̄ oibꝰ pene hoibꝰ ꝑ diluui
um ↄſumptis. Qd̄ vō an̄ pecca
tum inſtitutū fuerit ↄiugiū ad
officiū. pꝰ peccatū vō ad reme
dium ↄceſſuꝫ Augꝰ. teſtať: di
cens. Qd̄ ſanis ē ad officium:
egrotis ē ad remediū. Infirmi
tas ei incōtinētie q̄ eſt i carne
ꝑ pctm̄ mortua: ne cadat i rui
nā flagitiorꝫ excipiť honeſtate
nuptiarꝫ. Si vō n̄ peccaſſēt pri
mi hoies: ſine carnis icentiuo
ac feruore libidinis ipi ac ſuc
ceſſores eorꝫ ↄuenirent. Et ſic
remunerabile eſt aliqd̄ bonuꝫ
opꝰ: ſic coitꝰ eorꝫ bonꝰ eēt ⁊ re
munerabilꝭ. Quia vō ꝓpť pec
catū letalis ↄcupie lex mēbris
nr̄is ihēſit: ſine q̄ nō fit carnaľ
ↄmixtio: rephēſibiľ ē ⁊ malꝰ coi
tꝰ niſi excuſet ꝑ bōa opa ↄiugij

¶ Deť miat de matrimōij iſti
tutōe ↄ̄tuꝫ ad modū b

¶ Pria iſtitutio hūit ꝑceptū.
ſcd̄a idulgētiā. Didicimꝰ ei ab
ap̄lo. Humano generi ꝓpť vitā
dā fornicatōēꝫ idultū eē ↄiugi
um. Indulgētia vō q2 meliora
nō eligit: remediū hꝫ nō p̄miū
a q̄ ſi qs decliauerit: meret exi
tiale iudiciū. Q2 ſm̄ idulgētiā
ↄcedit volūtariū ē n̄ necc̄ariū. a
lioq̄n trāſgreſſor eēt q̄ illō n̄ fa
ceret. Et pt ſane itelligi illud
ſub ꝑcepto dcm̄ hoibꝰ p̄mis an̄
pctm̄: creſcite ⁊ mlťiplicamini. q̄
etiā pꝰ pctm̄ tenebāt vſqꝫ q̄ eſt
facta mlťiplicatio: poſtq̄ ſm̄ i
dulgētiā mr̄imōij ↄtractꝰ fuit.
Ita etiā pꝰ diluuiū: q̄ vniuerſū
pene humanū genꝰ deletū eſt
a ſm̄ ꝑceptū dictū eſt filijs noe. a
creſci. ⁊ mlťiplī. Multiplicato
vō hoie: ſm̄ idulgētiā ↄtractū
ē: nō ſʒ ipiū. ¶ Indulgētia āt
diuerſis modis accipiť. ſ. ꝓ cō
feſſiōe. ꝓ remiſſiōe. ꝓ ꝑmiſſiōe.
Et ē ꝑmiſſio i nouo teſtamēto
d̄ mīoribꝰ bōis ⁊ d̄ mīoribꝰ malꝭ
b De mīoribꝰ bōis ē ↄiugiū qd̄ b
n̄ meret palmā: ſʒ ē i remediuꝫ c
c De mīoribꝰ malꝭ. i. d̄ veīalibꝰ ē
coitꝰ: q̄ fit cā icōtinētie. Illō. ſ.
ↄiugiū idulget. i. ↄcedit. Illō
vō. i. coitꝰ talis permittit: id ē
tolerať: ita qd̄ non ꝓhibet.
Remouet dubiū d̄ ſcd̄is nupti
is qd̄ hꝫ ortū ex p̄dictꝭ. c
Fuerūt āt nōnulli heretici nu
ptias deteſtātes: q̄ tacianī ap
pellati ſūt. hi nuptias oīno dā
nāt: ac pares fornicatōibꝰ alijſ
qꝫ corruptōibus faciūt. nec re
cipiūt i ſuorū numero: ↄiugio
vtētē marē vl feiaꝫ. Q2 āt res
bōa ſit ↄiugiū nō mō ex eo ꝓba
tur ꝙ dn̄s legitur ↄiugiū iſtitu
iſſe inť p̄mos parētes: ſʒ etiā ꝙ
i chana galylee nuptijs iterfu
it xp̄us. eaſqꝫ miraclo cōmēda
uit aq̄ in vinum cōuerſa. Qui
etiā poſtea virū dimittere vxo
rē ꝓhibuit: niſi cauſa fornica
tiōis. Ap̄lus etiam ait. Uirgo
nō peccat ſi nubat. Cōſtat er
go rē bonā eſſe matrimoniū.
alioq̄n nō eſſet ſacr̄m. Sacra
mentū eīn ſacrū ſignū eſt.

Di. XX VI.

¶ In pte iſta ſē
dubitatōnes cir
ca lrāꝫ. ⁊ p̄mo q̄
rit d̄ ſitu huiꝰ p̄
tis. Uidet eīn ꝙ
ſacrū mr̄imōij de
beret p̄mo ſituā
ri ſiue p̄mo d̄ eo
tractari. Pamū
q̄dē q2 p̄us ē qd̄
aīale ē. deīde qd̄
ſpūale. ſʒ matri
mōiū rſpicit ſta
tum aīalē. aliud
ſpūalē. ḡ ⁊c̄. Itē
mr̄imōiuꝫ ē p̄mū
inť oīa iſtitutū.
ḡ p̄mo debuit de
Gen̄. ij. eo tractari. Rꝫ.
1 ꝙ ſic tactū ē ſacꝛ
mēta n̄ ordinant
ſʒ ſtatū ꝑfectōiſ
Cōiugij in ſtitutio eſt duplex. vľ ipfectōis. nec
ſʒ tp̄s iſtitutōis
ſʒ ordināť ſm̄ cō
paratōēꝫ ad ſtatuꝫ
hoīs idigētꝭ his
ſacris. et qm̄. v.
p̄ma ſacra reſpi
ciūt idigētiaꝫ p̄n
cipaliter i ſe. ſed
duo vltima ſunt
ad alterū. ſ. ordo
⁊ cōiugiū. inť ce
tera mīnꝰ hn̄t de
ꝑfectate ſacrorꝫ.
Gen̄. i. no. le. ⁊ minꝰ d̄ ꝑ
fectiōe. cum nūc
tp̄is ſit indulgē
tia. io recte poſt
alia deť miat de
ipō. ⁊ ſic patꝫ re
Augꝰ. ſup Gen̄ i li. de nuptijs et ↄcupia. ſpōſio ad oba.
a ¶ Secūdū ꝑce
ptū dcm̄ ē filijs
noe. creſci. ⁊ mlť.
2 ⁊c̄. cū illō idē di
ctū ſit beſtijſ q̄ n̄
ſt rōis capaces.
quō tale ꝑceptū
potuit dari. Rꝫ
dōꝫ ꝙ hoī fuit ⁊
benedictio ⁊ ꝑce
ptū. et morale et
ſacrale. bn̄dictō
rōne potētie i ge
nerādo. ꝑceptuꝫ
rōe capacitatꝭ i
ratiocinādo. ꝑce
ptū ſacrale rōne
ↄiūctōis idiuiſi
bilis i ſignificā
do. Et h̄ patꝫ ꝙ
beſtijs ſolū fuit

bn̄dictō illō vbū
q2 n̄ ſt rōis capa i. Corin.
ces. Patꝫ ēt ꝙ n̄
fuit ſacrale niſi vij.
ratiōe inſtitutio
nis mr̄imonij in
cōiunctōe adam
⁊ eue q̄ poſtmo
dū eſt ſecuta.
b ¶ De minori 3
bus bonis ē con
iugiū qd̄ nō me
ret palmaꝫ. Ui
detur hoc falſū.
quia oīe qd̄ fit
ex charitate me
ret palmā. ſʒ ali
quis pōt ex cha
ritate ↄtrahere ⁊
vxorē cognoſce
re ergo ⁊c̄. ¶ Rꝫ.
dicendū ꝙ illud
verbū aut itelli
gitur quādo qs
vtiť cōiugio ad
vitandā fornica Quibꝰ mo
tionē. aut intelli dis accipiť
gitur de palma indulgētia
ſm̄ ꝙ dicit quā
daꝫ ſuperexcellen
tiam ad meritū
ↄ̄tū ad aureolā
ſiue ↄ̄tū ad fru
ctū ſexageſimū.
c ¶ De mīoribꝰ 4
malis. i. de veni
alibꝰ ē coitꝰ q̄ fit
cauſa incōtinen
tie. Uidetur fal
ſuꝫ dicere. quia
incōtinentia eſt
peccatuꝫ morta
le. ergo et concu
bitus q̄ fit ꝓpť
incōtinentiam ē
mortale peccatū
Rꝫ. dicenduꝫ ꝙ
cōcubitum fieri
cauſa incontinē Gen̄. ij.
tie dupliciter po
teſt itelligi. Aut
vt cōtinentia in
tendať vt aſper Ioh. ij.
nenda. aut ita ꝙ
intendatur vt aſ
ſequenda ſiue ꝓ Mat. v.
ſequēda. Et pri
mo modo intel
ligit magiſter. ſe
cundo modo op i. Corin.
ponit. Utrū au vij.
tem ſit pctm̄ i co
ꝙ ſic coire itēdit
meliꝰ patebit

¶ Agit de mrimonij signif. catõe: determinãs q̃d
sit in hoc sacro signũ ⁊ q̃d signatũ. d
¶ Cũ ĝ piugiũ sacrm̃ sit: ⁊ sacrũ signũ est: ⁊ sa
cre rei. s. piũctõis xp̃i ⁊ ecc̃lie: sic ait ap̃ls. Scri
Gen. ij. ptũ est inq̃t. relinq̃t hõ prẽm ⁊ matrẽ: ⁊ adhere
bit vxori sue: ⁊ erũt duo in carne vna. sacrm̃ h
magnũ est. Ego aũt dico in xp̃o ⁊ in ecc̃lia. Ut
eñi iter piuges piũctio est, fm̃ psensũ aiõꝝ ⁊ p
mixtionẽ corpoꝝ. sic ecc̃lia xp̃o copulat̃ volun-
tate ⁊ natura. q: idẽ vult cũ eo: ⁊ ipse formã sũ
psit de natura hoĩs. Copula ĝ est ĝ sponsa spõ
so spũaliter ⁊ corpaliter. i. charitate ac pformi-
tate nature. Hui⁹ vtriusq̃ copule figura est in
piugio. Cõsensus eñi piugũ copulã spũalez xp̃i
⁊ ecclesie q̃ fit p charitatẽ signat. Cõmixtio vo
sexuũ illã signat q̃ fit p nature pformitatez.
¶ Introducit ex vbis suis dubiũ: qb⁹ dicit mu
lierẽ istã non ptinere ad matrimoniũ cum qua
non est cõmixtio sexuũ. e
¶ Inde est q̃ quidã doctoꝝ dixerũt illã mulie
rem nõ ptinere ad matrimoniũ q̃ nõ expit̃ car
Augusti- nalẽ copulã. Ait eñi Aug⁹. Nõ dubiũ est illam
nus. mulierẽ non ptinere ad matrimoniũ: cũ q̃ do-
Leo pa- cet̃ nõ fuisse cõmixtio sexus. Itẽ leo papa. Cũ
pa. societas nuptiarũ ita a pncipio sit instituta vt
pter pmixtionẽ sexuũ nõ habeat in se xp̃i ⁊ ec-
clesie sacrm̃. nõ dubiũ est illã mulierẽ nõ perti-
nere ad matrimoniũ. in q̃ docet̃ non fuisse nu
ptiale mysteriũ. Itẽ Aug⁹. Non est pfec. ũ con Aug. li.
iugiũ sine pmixtione sexuũ. de solilo-
¶ Dissoluit dubiũ ex vbis suis itroductũ. f quijs.
Hoc si fm̃ superficiez vboꝝ q̃s acceperit iducit̃
in errorẽ tantũ: vt dicat sine carnali copula nõ
posse ptrahi mrimoniũ. ⁊ int̃ Mariã ⁊ Joseph
non fuisse piugiũ vl' non fuisse perfectũ: qđ ne
phas est sentire. Tãto eñi sancti⁹ fuit atq̃ per
fecti⁹: q̃to a carnali opere imuni⁹. Sz superi⁹
posita ca rõe dicta itelligẽdũ est. non q̃n perti
neat mulier illa ad matrimoniũ cum q̃ non est
pmixtio sexuũ: sed non pertinet ad matrimo-
niũ qđ expssam et plenã teneat figurã piũctio-
nis xp̃i ⁊ ecc̃lie. Figurat eñi illam vnionẽ xp̃i ⁊
ecc̃lie q̃ est i charitate: sz non illã q̃ est ĩ nature
pformitate. Est ĝ in illo matrimonio typ⁹ piun
ctionis xp̃i ⁊ ecc̃lie. sz illi⁹ tm̃ q̃ ecc̃lia xp̃o chari
tate vnit̃: nõ illi⁹ q̃ p susceptionẽ carnis capiti
mẽbra vniunt̃. Nec ideo tm̃ min⁹ scm̃ ẽ piugiũ
q: vt ait Aug⁹. In nuptijs pl⁹ valet sãctitas sa Aug. li.
cramẽti q̃ fecũditas vẽtris. Est etiã piugiũ si- de bono
gnũ spũalis piũctõis ⁊ dilectõis aĩoꝝ q̃ iter se piugali.
piuges vniri debẽt. Uñ ap̃lus ait. Uiri diligi- Ept. v.
te vxores vestras vt corpora vestra.

Ad intelligentiã p̃sentis distinctiõis fm̃ duo q̃
determinat magister de sacramento matrimõij
duo pncipal'r querũtur. Pmo querit̃ de ei⁹
institutõe. Secũdo de eius integritate. ¶ Circa primũ
tria querunt̃. Pmo querit̃ q̃n fuerit institutũ. Secũ-
do a quo. Tertio q̃rit̃ q̃liter fuerit institutuz.

¶ Questio. j. a

Q matrimoniũ fuerit institutuz ante lapsum ostendit̃
p illud qđ dicit̃ Math. xix. nõ legistis q̃ ob initio q̃ fe
cit hoĩes. masculũ ⁊ feminã fecit illos ⁊ dixit. ppt̃ h ⁊c.
¶ Item magister in l'ra. cũ alia sacra post peccatũ exor
diũ sumpserũt. matrimoniũ sacramẽtũ etiã ante pecca-
tum legit̃ institutũ. ¶ Item rõne videt̃. quia vsus con-
iugij est ad pcreatõnem plis. sed plis pcreatio cõuenie
bat statui inocẽtie. ergo tũc debuit institui. ¶ Itez ma-
trimoniũ est apud omnes. ergo est de dictamie nature.
sed talia ab initio homi sunt impssa. ergo ⁊c. ¶ Contra
Hugo de sancto vict̃. Tẽpus institutõis sacramẽtoꝝ
extũc esse cepit quãdo homo a gaudijs paradisi eiectus
est. ⁊ ita videt̃ q̃ matrimoniũ post lapsum sit institutũ.
¶ Item rõne videt̃. q: sacramentũ est medicina contra
morbũ. sed tempe status innocẽtie nullus fuit morbus
ergo ⁊c. Si tu dicas sicut magister q̃ institutũ est in of
ficiũ. nõ in remediũ. querit̃ tunc quare sil'r alia nõ sunt
instituta in officiũ ⁊ post in remediũ sicut matrimoniũ
¶ Item sacra sunt signa visibilia reruz invisibiliũ p que
homo manuducit̃ ad spũalia cognoscẽda. sed adam nõ
indigebat manuduci. q: spũali mente erat pditus. ergo
nõ fuit necesse institui in statu innocẽtie. ¶ Itẽ ante la
psum nõ erat maior inordinatio vel libido in actu gene
ratiue q̃ in actu nutritiue. sed licuit ade comedere de oĩ
ligno. ergo sil'r videt̃ q̃ licuit ei coire cũ oĩ muliere. aut
si nõ. querit̃ quare magis artatus ad istũ actũ q̃ ad ali-
um. ¶ Item cũ post lapsuz hominũ sacramentũ qđ re-
spicit actũ nutritiue ⁊ generatiue ⁊ vtrũq̃ est in remedi
um. q̃re adã sil'r nõ habuit in statu inocentie sacramen-
tum q̃tuz ad vtrũq̃ actũ in officiũ. ⁊ videt̃ q̃ magis de
buit habere q̃tuz ad nutritiuã. q: nutritiua magis erat
ibi ĩ vsu q̃ generatiua. ¶ R⁹. dicẽdũ q̃ q: institutio re- 5
spicit vsum q̃ vsus matrimõij est in remediũ ⁊ est in of
ficiũ. vsus aũt alioꝝ sacramẽtoꝝ est tm̃ in remediũ. Et
ideo matrimõij vsus non tm̃ cõuenit infirmis sed etiaz
sanis. Et ideo duplex fuit eius institutio. Una ante la
psum in officiũ. alia post lapsum in remediũ. Est autẽ
vsus matrimonij in remediũ cõtra ignorantiã dum eru
dit inq̃tuz signũ. ⁊ remediũ cõtra cõcupiscentiã dum il
lam refrenat vt medicamẽtũ. Sic ⁊ ei⁹ officiũ fuit q̃tũ
ad duas opatões potentiaꝝ. ⁊ q̃tum ad actũ cognitiue
vt homo videret exterius cõiunctionẽ in creatura quaz
intelligebat interi⁹. non inq̃ vt erudiret̃. sed vt vidẽdo
materialiter qđ sciebat oblectaret̃. Sil'r q̃tũ ad actum
generatiue fuit in officiũ. vt q: p se hõ non potuit speci
em cõseruare adiũcta socia in actũ illũ cõseruatõis pdu
re possit. Ex hoc patet tria obiecta. ¶ Ad illud vo qđ 6
obijcit̃ de nutritiua. dõm q̃ nõ est sil'e. q: ibi fit cõtinua
dpditio p calorẽ. ideo frequẽs dz fieri restauratio. ⁊ de
multis. nõ de vno tm̃. Aliter pt dici q̃ duplex est perdi
tio. s. q̃tum ad hũidũ nutrimẽtale. ⁊ radicale. Sil'r du-
plex restauratio. s. q̃tũ ad hũidũ nutrimẽtale p lignũ pa
radisi. ⁊ sil'r q̃tũ ad hũidũ radicale p lignuz vite. Hoc
autẽ vt dicit Aug⁹. nõ solũ fuit in vsu z. sed in sacramẽ
tum etiã. significabat eñi pastum sapie interiorẽ. Et q:
vnica ẽ sapia. vnic⁹ fuit ille cib⁹. lz alij ẽent plures. Si-
milit̃ q: i actu cõiugij itelligit̃ piũctio xp̃i ⁊ ecc̃lie. ⁊ xp̃s
est spõsus vnic⁹. ⁊ ecc̃lia vnica. inde ẽ qđ diuia institu
tõe est mulier viro in mrimõio piuncta. sic ⁊ lignũ vite

ꝑuiſū in ſacꝫm. Qꝛ ꝟo ꝑ pctm̄ ē amiſſa ꝯſuatio indiui
dui ſalua nihilominꝰ illa q̄ ē ſpēi. iō remāſit mr̄imōiū.
ſȝ nō remāſit illō ſignū. habuerēt tn̄ aliq̄d ſignuȝ q̄uſq̄ȝ
7 xp̄s naſcereꝛ. Sic tūc q̄ ꝯ q̄re magꝭ q̄ꝫtū ad nutritiuaȝ
⁊ gn̄atiuā adā habuit ſacra. q̄ꝫ q̄ꝫtū ad alias potentias
⁊c. dōm ꝙ iſta fuerēt in vſū. ⁊ in talē vſū q̄ veniebat ex
idigētia. nā adā nec ꝑ ſe ꝓ ꝯ ꝯſuari. nec ꝑ ſe poꝫat ge
nerare. ⁊ iō idiguit alīq̄ ꝗbꝫ vtereꝛ. ⁊ qꝛ vſꝰ exterioꝛis
hoīs ⁊ idigētia ipoꝛtabāt ſilitudinē iterioꝛꝭ. qꝛ aīa nō ꝑ
ſe p̄t viuere. niſi reficiat a xp̄o. nec ſilr̄ ꝑ ſe bona opa fa
cere niſi fecūdeꝛ ab ip̄o. iō p̄ȝ vltimuȝ ꝙ vtrūq̄ȝ fuit ſa
cramētū. nec penes alios ſenſꝰ ogtuit alia ſacra iſtitui.

Queſtio ij b

An q̄ fuerit ſacꝫm mr̄imōij iſtitutū. Et ꝙ a deo vꝫ ꝑ illō
Mat. xix. Quos deꝰ ꝯiūxit hō nō ſeꝑet. h̄ d̄r de ꝯiūctōe
q̄ē in mr̄imōio. ḡ ſi iſta ē a deo. p̄ȝ ⁊c. Itē hꝫ ꝑ m vꝫ. quia
gen̄. j. dixit eis deꝰ. creſcite ⁊ mlt̄i. Sȝ illō cremētū erat
ꝑ vſū actꝰ mr̄imōial̄. ḡ mr̄imōiū fuit a deo iſtitutū. Itē
hꝫ ꝑ mēdiꝛ ꝑ rōnē. qꝛ ſi ſacra ſūt a volūtate hūana. ⁊ oē
tale ē variabile ⁊ mutabile. ⁊ cū ſacra ſint imutabilia.
vꝫ ꝙ n̄ ſolū h̄ ſȝ etiā oīa alia ſint a dō iſtituta. Itē ſacra
q̄ꝫto maioꝛa ſūt tāto a maioꝛi iſtituēda ſūt. ſȝ ſacꝫm ma
trimōij ē p̄cipue magnū ſic d̄r Eph. v. Sacꝫm h̄ magnū
ē. ḡ a maioꝛi deo nō ab hoīe iſtitutū fuit. Cōtra iſtitutio
mr̄imōij fuit in illo ꝟbo h̄ nūc os ex oſſibꝫ meis. ⁊ caro
de carne ⁊c. ſȝ iſtō ꝟbū fuit ade nō dei. ḡ fuit iſtitutū ab
hoīe nō a deo. Itē ſacꝫm mr̄imōij ē iſtitutū a deo. ⁊ i his
q̄ ſūt a deo iſtituta n̄ p̄t hō etiā aliq̄d mutare nec diſpo
nere. ḡ nec circa mr̄imōiū. ſȝ tota die diſpēſaꝛ q̄ꝫtū ad
h̄ ſacꝫm. ḡ ⁊c. Itē nō legiꝛ deū ēē locutū de mr̄imōio niſi
q̄n̄ dixit. Creſcite ⁊ mul. ⁊c. ⁊ cū h̄ ⁊ cū ſit beſtijs ⁊c. vꝫ
ꝙ etiā int̄ beſtias ꝯſtituit. ſȝ h̄ ē icōueniēs. ḡ ⁊c. Itē mr̄i
moniū ꝯtrahiꝛ ꝑ hūanū ꝯſenſū. ḡ ē ꝯtractꝰ hūanꝰ. ſed
8 ꝯtractꝰ hūani ſūt iſtituti ab hoībꝰ. ḡ ⁊c. Rꝫº. dō. ꝙ iſtitu
tio mr̄imōij ē a deo. Sȝ nota ꝙ q̄dā ſunt ſacra q̄ ſūt pu
re fidei. ſic baptiſmꝰ ⁊ ꝯfirmatio ⁊ ꝯſilia. q̄dā āt n̄ tm̄
ſūt fidei. ſȝ etiā natural̄ dictamis. ⁊ t̄lia ſūt pnīa ⁊ mr̄i
moniū. ſȝ tn̄ nō oīno ſūt de dictamie iurꝭ natural̄. Que
p̄mo mō ſūt deꝰ iſtituit mādādo. q̄ ſcdō mō iſtituit iteꝛ
riꝰ illuſtrādo. ⁊ ſic iſtituit mr̄imōiū. Vn̄ ipſe nō p̄cepit
adā ꝙ cuā duceret in vxoꝛē. ſȝ illuſtrauit eū iteriꝰ. vt i
telligeret eā ſibi dādā i vxoꝛē. ⁊ oībꝰ poſteris ꝑ liberꝫ cō
ſenſū vxores illo mō ꝯiūgi. Vn̄ adā ſic illuſtratꝰ dixit.
h̄ nō os ex oſſibꝰ ⁊c. Et ſic dicit mḡr in lr̄a ꝓ hꝫ ē locu
tus. ⁊ iō ꝟbū illō nō fuit a ſemetip̄o ſȝ a deo. ⁊ iō iſtitu
9 tio hꝰ ſacꝫi fuit a deo. ⁊ ſic p̄ȝ p̄mū. Ad illō q̄d obꝫ ꝙ tūc
hō etiā nihil mutare p̄t. dō. ꝙ hō nihil mutare p̄t quod
dn̄s iſtituit ſacra aīr q̄ ad formā ⁊ q̄ ad materiā q̄ꝫtū illi
tpi ꝯgruebat. excipiēdo ſolū p̄rem ⁊ mr̄em. ⁊ qꝛ aliē ꝑſo
ne ſm̄ diuerſa tpa debebāt ꝯgruere iſtitutiōi. de legitimi
tate ꝑſonaꝝ relīq̄t eccl̄ie diſpēſandū. ⁊ circa hāc diſpē
10 ſat eccl̄ia. Ad illō q̄d obꝫ ꝙ dn̄s nō ē locutꝰ d̄ mr̄imōio
niſi ibi. creſcite ⁊ mul. dō. ꝙ falſū ē. imo locutꝰ ē ꝑ adā
q̄n̄ adā ſpū ſcō illuſtratꝰ dixit illō ꝟbū i ꝑſona dei. ⁊ hoc
11 p̄ȝ. qꝛ Mat. xix. repetit illō verbū dei. Ad illō q̄d obꝫ
ꝙ ē ꝯtractꝰ hūanꝰ. dō. ꝙ nō ē pure hūanꝰ. ⁊ h̄ p̄ȝ ſic. In
mr̄imōio nāq̄ȝ duo ſūt. ⁊ mutua obligatio. ⁊ obligatio
nis mutue idiſſolubilitas. ⁊ q̄ꝫuis p̄mū ſit hoīs. ſecūdū
ē tn̄ iſtituētꝭ. ⁊ rōe illiꝰ idiſſolubilitatꝭ p̄cipue mr̄imōiū
tenet rōnē ſacꝫi ⁊ ſigni. ⁊ iō nō ab hoīe oꝛtū hꝫ ſȝ a deo. ⁊
h̄ meliꝰ patebit īfra q̄n̄ ageꝛ de īſolubilitate mr̄imonij.

Queſtio iij c

Qualr̄ fuit iſtitutū mr̄imōiū. Et ē q̄d vꝫ iſtitutio mr̄i
monij fuit ſb̄ p̄cepto. Et ꝙ ſic vꝫ ꝑ textū gen̄. qꝛ p̄ceptū
ē eis ꝙ creſcerēt ⁊ multiplicarenꝛ. ſȝ nō poꝫat h̄ fieri ni
ſi ꝑ ꝯiūctionē marꝭ cū feīa. h̄ aūt ē mr̄imōiū. ḡº mr̄imo
niū fuit iſtitutū ſub p̄cepto. Itē mḡr in lr̄a. p̄ma iſtitutō
mr̄imōij habuit p̄ceptū. ſȝ p̄a fuit i ꝑadiſo. ḡ ⁊c. Itē rōe
vꝫ. qꝛ mr̄imōiū oꝛdinatū erat ad ꝯſuationē ſpēi q̄ꝫtū ad
gn̄atiuā. ⁊ eſus lignoꝝ oꝛdiatꝰ erat ad ꝯſuationē indi
uidui q̄ꝫtū ad nutritiuā. qꝛ ⁊ ſi nūq̄ȝ moꝛereꝛ. tn̄ determia
to tpe in aliā vitā trāſferreꝛ. ſȝ eſus cadebat ſub p̄cepto
ḡº ⁊ coitꝰ. Itē oēs q̄ p̄n̄t tenenꝛ ꝑ loco ⁊ tpe mltiplica
re ꝓlē ſpūalē. reuocādo. ſ. hoīem a pctō. ḡº cū ſm̄ ſtatū
p̄mū mltiplicatio coꝛpal̄ ēēt ꝯiūcta ſpūali. vꝫ ꝙ oēs te
nebanꝛ. ⁊ ſic vꝫ iſtitutū fuiſſe mr̄imōiū ſub p̄cepto. Cō
tra ſi fuit inſtitutū ſub p̄cepto. aut ḡº illō p̄ceptuȝ fuit
iuris naturalis. aut poſitiui. Nō poſitiui. qꝛ vnū ſolū
fuit. Nō iurꝭ naturalis. qꝛ adhuc maneret. ḡº nllō mō
fuit inſtitutū ſub p̄cepto. Itē ſꝑ licitū fuit homī facere
q̄d meliꝰ ē. ſȝ meliꝰ ē oīno ꝯtinere q̄ꝫ coire. qꝛ caſtitas ꝟ
ginalis ē dignioꝛ ꝯiugali. ḡº licuit nō coire nec nubere.
ſȝ nō licuiſſet ſi fuiſſet vel ēēt ſub p̄cepto. ⁊ ſic ⁊c. Itē ſi
p̄ceptū fuit. cū abel vxoꝛē nō habuerit. vꝫ ꝙ peccauerit
ſȝ ꝯſtat ꝙ h̄ ē falſū. qꝛ abel ē p̄mꝰ iuſtoꝛuȝ ſic teſtaꝛ dn̄s
Mat. xxiij. a ſanguine abel iuſti. ḡº ⁊c. Itē ad mr̄imo
niū req̄riꝛ liber cōſenſus. ḡº nullo mō artari debuit hō
ꝑ p̄ceptū. Rꝫº. dō. ꝙ p̄ma iſtitutio mr̄imōij p̄ceptū hūit 12
ſic dicit mḡr. ⁊ p̄ceptū illō fuit affirmatū ⁊ fuit iuris na
turalis. Sȝ attēdēdū ꝙ ius naturale q̄dā dictat ſimplr̄ 13
q̄dā ſȝ tpꝰ. Simplr̄. vt deū amādū. ſecūdū tpꝰ. vt oīa
ēē cōia. Dico ḡº ꝙ p̄ceptū de vſu mr̄imōij fuit naturale
ſcdō mō. qꝛ q̄ꝫdiu pauci erāt. dictabat ius naturale ꝙ
multiplicāda ēēt ꝓles ad cultū dei. Sȝ ceſſante iſto ſta
tu ceſſauit p̄ceptū. ⁊ iō iſtitutio ſcda tpe legis gr̄e habu
it indulgentiā nō p̄ceptū. ⁊ ex h̄ p̄ȝ rn̄ſio ad obiectum.
Ad ſcdm dōm ꝙ nō tpe legis nature iſtitute nec etiam 14
coꝛrupte in ſtatu p̄mo ꝑfectiꝰ fuit continere q̄ꝫ nubere.
P̄mo q̄dē. qꝛ nō erat pruritꝰ nec turpitudo aliq̄. Scdō
ꝓ qꝛ erat obediētie meritū. Vn̄ celibatꝰ iohis nō p̄ferꝛ
ꝯiugio abꝛae. Ad illō q̄d obꝫ de abel. dō. ꝙ illō erat p̄ 15
ceptū affirmatiuū ⁊ iō non obligabat ad ſꝑ. ſȝ ꝓ loco ⁊
tpe. ⁊ iō nō peccauit. qꝛ nōdū ſeminauit. Ad illō quod
obijciꝛ de libertate ꝯſenſus. dōm ꝙ ſic p̄ceptū non au
fert motū caſtitatis q̄ magis motꝰ gratuitꝰ ⁊ liberal̄ ē.
ſic nō aufert libertatē ꝯſenſꝰ nec dirimit. iō q̄ꝫuis dn̄s
p̄cipet ꝯtractionē mr̄imonij cū aliq̄. tn̄ vt cū hac q̄s con
traheret vel cū alia relīq̄t in mera libertate ꝯtrahentis.

Conſeq̄nter q̄ꝫtū ad ſcdm articulū q̄riꝛ de mr̄imo
nij integritate ⁊ circa h̄ q̄runꝛ tria. P̄mo queritur
de integritate q̄ꝫtū ad ſignificationē. Scdō q̄ꝫtū ad cau
ſalitatē. Tertio q̄ꝫtū ad vtrūq̄ȝ.

Queſtio i d

Quid ſit in ſacro mr̄imonij ſignū. ⁊ q̄d ſignatū. ⁊ cuȝ ſi
gnū in ſacris ſit elemētū ſic dicit Hugo. qꝛ ſacꝫm eſt ele
mentū ex ſilitudine rep̄ntās. ⁊ cū h̄ nullū ſit elemētū. vꝫ
ꝙ h̄ nullū ſit ſacꝫm. ⁊ ſi nullū ſacꝫm. nō vꝫ hr̄e ſignificati
onē ſacꝫi. Si tu dicas ꝙ vir ⁊ mulier ſe hn̄t in rōe ſacꝫi
Cōtra differt elemētū ab eo q̄ ſuſcipit ſacꝫm. ergo ſi vi
ri ⁊ mulieris eſt ſacramentū illō vt ſuſceptiuū. nō ergo
vt figuratiuū. Itē ſic in no. le. appropinquit ꝟitas. ita
no. le. tpe. ſ. ꝟitatis debuerūt ſigna ſacroꝝ euidētioꝛa ēē
cū ergo vir ⁊ mulier fuerūt ſꝑ materia huiꝰ ſacꝫi. videꝛ
ꝙ in no. le. nō ſunt materia ſiue elemētū. Si dicas ꝙ ꝟ
bū q̄ exp̄miꝛ ꝯſenſus ē elemētū. Cōtra h̄ ē q̄d illō ſꝑ fuit
opoꝛtunū. Si dicas ꝙ addita ē bn̄dictio anuli ⁊ nupti
arū. hoc nihil ē. qꝛ hec nō ſunt de ſubſtātia ſacꝫi. Itē q̄
ro q̄d ſit ſignatū in hoc ſacro. ⁊ videꝛ ap̄ls dicere Eph.

ꝟ. cõiũctio xp̄i ⁊ eccl'ie. vbi ait. h̄ ſacr̄m magnũ ē. ego aũt
dico in xp̄o ⁊ eccl'ia. Sꝫ ſi hõ nõ peccaſſet xp̄s incarna
tus nõ eēt ſm cõioꝝ ⁊ ꝓbabilioꝝ opinionē. ⁊ nihilomi
nus magnũ fuiſſet ſacr̄m. ġ nõ tm̄ ꝯiũctio xp̄i ⁊ eccl'ie ē
ſignatũ. Itē ſi ſignificat ꝯiũctionē fidelis aīe cũ deo. ſꝫ
hec ſepabilis ⁊ ſolubilis ē. ġ ⁊ mr̄imoniũ. Sil'r cum du
plex ſit ꝯiũctio. ⁊ vna ſine alia. vĩ ġ ꝙ illō ſacr̄m nõ ſit
vnũ ſꝫ plura. Itē cũ in alijs ſacris ſit aliq̄d qđ ē res tm̄
aliq̄d qđ ē ſignũ tm̄. aliq̄d qđ ē res ⁊ ſignũ. q̄ro vtrũ il
lud ſit in h̄. ⁊ ſi ē. q̄ro q̄d ſit illud. Si dicas ꝙ ꝯſenſus
exterioꝝ ē ſignũ tm̄. interioꝝ res ⁊ ſignũ. vnio xp̄i ⁊ eccle
ſie res tm̄. Obĩ. qꝛ ſic̄ ordinanť ſm cãlitatē ſic ordinanť
ſm ſignificationē. ġ ſi p̄mũ nõ ē cã ſcđi ſꝫ magis econuer
16 ſo. ptꝫ ⁊c. ¶ Rꝰ. dõm. ꝙ ſic̄ in alijs ſacris aliq̄d ē qđ ē
res tm̄. aliq̄d qđ ē ſignũ tm̄. aliq̄d qđ ē res ⁊ ſignũ. ſic ⁊
in mr̄imonio. ⁊ h̄ in oībꝫ ſacris ē generale. Differũt tm̄
in mõ compendi. ⁊ h̄ qꝛ q̄dda ſacr̄m totaliter ē ab inſti
tutiõe. q̄dã ſunt p̄im a nature dictamine. p̄im ab inſti
tutiõe. Illa q̄ ſunt totaliter ab inſtitutiõe quoꝝ vſus re
ſpicit ea q̄ ſunt fidei pure. vt baptiſmꝰ ⁊ eucbariſtia.
iſta hñt ſigna ſignificãtia ſm inſtitutionē exteriꝰ ⁊ inte
rius. ⁊ iõ talia hñt ꝯuenientia inſtituta ⁊ exteriꝰ adhibi
ta. ⁊ in talibꝫ veꝝ ē ꝙ ſigna iſta euidētioꝛa ſunt ſm ap
propinquationē v̄itatꝭ. ⁊ in talibꝫ veꝝ ē ꝙ p̄imũ ſignũ
ē cauſa ſcđi. ⁊ ſcđm q̄dãmõ cã tertij. vt ptꝫ in baptiſmo
Sunt ⁊ alia q̄ q̄dãmõ ab inſtinctu nature ſunt. vt mr̄i
moniũ. in q̄ ē maris ⁊ fēie ꝯiũctio. ⁊ pnīa in q̄ ē offenſe
emēdatio p̄im a fide. ſ. ꝙ illa ꝯiũctio ſignificet ꝯiũcti
onē dei ⁊ aīe. ⁊ illa emēdatio facit recõciliationē dei cum
aīa. ⁊ talia ſuã p̄mã inſtitutionē habuerũt in ꝑadiſo. ma
trimoniũ aũt magis. ⁊ qꝛ q̄dãmõ ſunt a natura. ⁊ in ſta
tu nature nõ debebat hõ ſubdi elemēto. iõ nõ fiunt i ele
mento extra ſenſibili. hñt tm̄ exteriꝰ ſignũ. qđ q̄dē ſigni
ficat interioꝝ ꝯiũctionē ꝑ naturã ſue ſignatiõis. ſicut
v̄bũ vel v̄tus. ⁊ illud addimꝰ qđ ſignificat naturalr̄ con
ſenſum interioꝝ animoꝝ. ſ. copula carnalis ſm qđ ſi
gnificat cõiũctionē xp̄i ⁊ eccl'ie. vel dei ⁊ aīe. ⁊ h̄ ē ſm fũ
dam ⁊ inſtitutionē. ē eñ̄ habile ꝑ naturã. ⁊ ſignificat ꝑ
inſtitutionē. qꝛ vnꝰ mas ⁊ ſignificat xp̄m. aliꝰ aũt femi
na ⁊ ſignificat aīam. ⁊ ex h̄ ptꝫ r̄nſio ad p̄mũ q̄d ſit h̄ ſi
gnum. qꝛ p̄mo ⁊ p̄ncipalr̄ ē h̄ v̄bũ vel v̄tus in q̄ exp̄miť
ꝯſenſus. vt aunctũ ē diſtinctio ſecũ. Patꝫ etiã quare
nõ hꝫ elemētũ ſicut alia ſacr̄a. Patet ġ quare ſignũ non
creuit in euidētia. qꝛ nõ erat oīno ſm inſtitutionē. ideo
immutabile eſt q̄tũ ad ip̄m ſignificans. augmentũ tm̄ eſt
in euidētia ſignificãdi. quia certꝰ nũc ſciť q̄d ſignificat
17 mr̄imoniũ q̄ꝫ añ ſciret. ¶ Ad illud qđ obĩ q̄d ſit ibi ſi
gnatũ. dõm ꝙ vnũ ē ſignatũ p̄ncipale. ſ. ꝯiũctio xp̄i et
eccl'ie. ⁊ qꝛ iſta cõiũctio ē dupl'r. ſ. ꝑ cãlitatē ⁊ ꝑ nature
ꝯformitatē. dupl'r in h̄ ſacro ſignificať. Prima ꝑ con
ſenſum animoꝝ. ſcđa ꝑ cõmixtionē ſexuũ. ¶ Ad illud
18 qđ obĩ ſi hõ nõ eēt lapſus ⁊c. dõm ꝙ adhuc ſignificaſ
ſet vnionē xp̄i ſiue dei cũ eccl'ia. licet nõ exp̄ſſe cõiũctiõeꝫ
cũ fideli aīa. Sed tm̄ dñs ita ꝓuiderat futurũ eē. ⁊ ideo
ſic inſtituerat. Si tm̄ hõ nõ peccaſſet. ſacr̄m a ſignifica
19 tione vacuũ nõ eēt. ¶ Ad illō qđ obĩ ꝙ p̄mũ nõ ē cã ſe
cũdi. dõm ꝙ vbi ē ſignatio ſcđm inſtitutionē. p̄mũ põt
eē cã ſecũdi. ſꝫ niſi ꝑ naturã ſm ꝙ intentio ē cã exterio
ris. qꝛ effectꝰ exterioꝛ ſignũ ē cauſe interioꝛis. vt v̄bũ
conſentiendi exteriꝰ. interioꝛis ꝯſenſus ē ſignũ. ſicut i
pnīa viſũ ē.

¶ Queſtio. ij. e

Quid ſit in h̄ ſacro cauſans ⁊ q̄d cauſatũ. Et qđ aliq̄d
efficiat ꝓbať. quia vt dicit Augꝰ. ⁊ habeť in l'ra. qđ ſa
nis erat ad officiũ. egris eſt ad remediũ. ġ ſi mr̄imoniũ
p̄ſtat remediũ aliq̄d efficit. ¶ Itē ſi ē ſacr̄m no. le. ġ effi
cit qđ figurat. ¶ Itē mr̄imoniũ ē magnũ ſacr̄m in no
ua lege. ġ nõ tm̄ rep̄ſentationē ſed etiã inſtitutionem et
ſanctificationē continet. ſed ſacr̄m ſanctificans donat
gr̄am. ġ ⁊c. ¶ Itē ſicut ſacr̄m rep̄ſentat ex ſil'itudine. ita
figurat ex inſtitutione. ⁊ ita ſanctificat ex benedictiõe.
Sed in no. le. eſt bñdictio nuptiarũ. ergo vĩ ꝙ ſit ſcifi
catio. ſic ⁊c. Cõtra. ſi ſacr̄m aliq̄d efficit. efficit qđ figu
rat. ſed iſtud ſignificat ꝯiunctionē xp̄i ⁊ eccl'ie ⁊ hãc nõ
efficit. ergo nec aliq̄d aliud. ¶ Itē ſacr̄m qđ dat gr̄am ⁊
habet efficaciam. ab oībꝫ debet accipi q̄ hñt morbũ. ſed
oēs hñt morbũ ꝯcupiſcētie. ergo oēs debēt nubere. ſed
bonũ ē hoī nõ nubere. ergo nõ dat gr̄am. ¶ Itē ſi dat
gr̄am. q̄ro quam. Si ꝯiũgit aīam deo ⁊ deſponſat. vel
vnit etiã mēbꝛa ad inuicē. cũ aīam fieri ſponſam chriſti
⁊ mēbꝛa vnire ſit effectꝰ baptiſmi ⁊ eucbariſtie. vĩ hoc
ſacr̄m ſupfluere. Itē ſacr̄m qđ dat gr̄am ſi vendať vel
ſub pacto pecunie accipiť facit ſymoniã. ergo q̄ aliam
duceret vxoꝛē cũ pacto pecunie eēt ſymoniacꝰ. qđ falſũ
eſt ¶ Rꝰ. ad h̄ voluerũt aliq̄ dicere ꝙ illud ſacr̄m non 20
dat gr̄am. ⁊ qđ dꝛ ꝙ ſacr̄a no. le. dant gr̄am dicũt intel
ligi de his q̄ in no. le. ſunt inſtituta. nec ē h̄ ſacr̄m reme
diũ ꝑ efficaciã ſꝫ ꝑ indulgentiã. ⁊ inde ē ꝙ ꝯcupiſcenti
am nõ minuit ſm habitũ. minuit tm̄ ſm indulgentiam ⁊
ſm actũ. vt nõ vtat ſm ꝙ dicit. j. Coꝛ. vij. ꝙ melꝰ ē nu
bere q̄ꝫ vri. Alij dicũt ꝙ in ſacro mr̄imonij dat gr̄a di
gne ⁊ deuote ſuſcipiētibꝫ rõne bñdictiõis ſupadditẽ. de
us eñ̄ eis bñdicit ad bñdictionē ſacerdotis. Sꝫ hec po
ſitio nõ vĩ valere. qꝛ illa bñdictio eſt ſacralis. ⁊ ſi ſacra
mentale efficit q̄to magis ſacr̄m. Et iõ tertio mõ dõm
ꝙ ſuſcipiētibꝫ hoc ſacr̄m dať remediũ q̄tũ ē ſi rõne ſa
cramēti qđ excuſat coitũ. qꝛ facit illũ eē veniale ſiue nõ
eſſe pctm̄. qđ alias eēt pctm̄. ⁊ h̄ põt eſſe ſine dono gr̄e
⁊ habuit h̄ illud ſacr̄m ſtatim poſt lapſum. Sed nunc 21
tempe legis no. nõ tm̄ p̄ſtat illud remedium. ſed etiaꝫ
aliquod gratie donũ digne ſuſcipientibus vtpote his
qui ex charitatis cõſenſu vniuntur ad procreandũ pro
lem ad diuinũ cultuꝫ. Rõne eñ̄ exp̄ſſionis conſenſus
indiuiduã cõſuetudinē vite. ⁊ rõne bñdictiõis eccleſie
cuiꝰ eſt ſacramenta eccl'ie debite tractare ſubleuať aīa a
concupiſcentia inoꝛdinata. ⁊ dať gr̄a ad copulã ſingu
larē. ad copulam vtilem. ad copulam inſepabilem. Et
ex hac gr̄a fit remediũ contra triplicem inoꝛdinationē
concupiſcentie. ⁊ naſciť triplex bonũ matrimonij. Cõ
cupiſcētia eñ̄ inclinat ad multas. quia luxurioſus nõ
eſt vna cõtētus. ⁊ in matrimonio dať gr̄a homini vt ſo
li vxoꝛi velit cõiungi. ⁊ ita pronitas ad multas excludi
tur ꝑ copulã ſingularem. Concupiſcentia etiã inclinat
ad delectationem nõ ad vtilitatem. quia luxurioſus nõ
querit niſi ſatiſfactionem appetitiue. Datur ergo gra
tia in matrimonio vt non recognoſcat vxoꝛem niſi pro
pter prolem. ⁊ ita excluditur delectatio appetitiue ꝑ co
pulam vtilem. ¶ Item concupiſcentia faſtidium gene
rat poſt impletionē. Vñ luxurioſus poſtq̄ꝫ cognouit
vnã illã reſpuit. ⁊ vadit ad aliã. In mr̄imonio v̄o dať
gr̄a vt ſemꝑ velit eē cũ vna. ⁊ ita excludiť varietatũ cõcu
piſcētia per copulã inſepabilem. Ex copula ſingulari
oriť bonũ fidei. vt ad aliã non accedat. Ex copula vtili
bonum ꝓlis. Ex copula inſepabili bonũ ſacri. ¶ Ad 22
illō ergo qđ obĩ quõ efficit qđ figurat. dõm. ꝙ figurat
cõiunctionem aīoꝝ. ⁊ hanc efficit non minuendo. ſed
magis augendo. ſicut confeſſio cõtritiõeꝫ. ⁊ hoc verã

q̄dāmō efficit ꝯiūctionē cū deo. q: ſi mēbꝝ mēbro ma
gis vnit̄. ꝑ ꝯſeq̄ns ⁊ magis vnit̄ xp̄o. ſʒ in eucharistia
dū mēbra magis vniūt xp̄o. ꝑ ꝯſeq̄ns magis vniūt̄ ad
īuicē. vñ xp̄o incorꝑant̄. ⁊ ſic patʒ dīa. ¶ Ad illud q̄d
23 obijcit̄ q̄ nūc oēs deberēt accipe vxores. dō ꝗ ī mr̄imo
nio dat̄ gr̄a ad remediū. ſʒ ī voto diſpōit̄ aīa ꝑ grāʒ ad
ꝑfectꝰ remediū. Vñ q: ꝑfectū minꝰ ꝑfecto ē ꝑponēdū.
iō n̄ debēt oēs nubē. ſʒ meliꝰ faciūt q̄ vouēt ꝯtinētiam.
Sʒ q: n̄ oēs capiūt v̄bū. iō vtrūqʒ ē neccr̄iū. ⁊ remediuʒ
voti ⁊ religiōis. ⁊ remedium mr̄imonialis ꝯiūctionis.
24 ¶ Ad aliud pʒ r̄nſio. q̄m in ſacro n̄ fit deſpōſatio ſʒ fi
gurat̄ ipa deſpōſatio q̄ eſt dei ad aīaꝫ. Sʒ deſponſatio
q̄ fit ⁊ figurat̄ ē deſpōſatio viri ⁊ mulieris. vbi ꝑ ꝯſe
q̄ns dat̄ gr̄a aliq̄ ad efficacioꝛē deſpōſationē ⁊ vnionē
25 ipiꝰ aie. h̄ t̄n eſt ex ꝯſeq̄nti. ¶ Ad illud q̄d olr̄io obijci
tur d̄ ſymōia. dō ꝗ mr̄imoniū accipit rōnes ſpūalita
tis ⁊ gr̄e q̄n ꝯſenſus iungit̄ b̄ndictioi. vbi explicat̄ ſig
nificatio. ⁊ obtinet̄ ꝑ b̄ndictionē ſcificatio. ⁊ iō in b̄n
dictiōe ſacerdotali ꝯſiſtit rō ſpūal̄ p̄cipue. nā mr̄imo
niū hʒ aliq̄d d̄ ꝯtractu volūtario. ⁊ ānexū tpale vt tpa
le. ⁊ iō ſi aliq̄s vēderet b̄ndictionē eſſet ſymōiacꝰ. q̄ au
tem ꝯſentit finalit̄ ꝑpt̄ pecuniā. q̄tuis peccet. nō t̄n ta
dicat̄ ſymōiacꝰ marie q: ipe nō eſt ſacri diſpēſatoꝛ. Et
p̄terea multa tpalia ſūt adiūcta. vt mutua educatio. et
filioꝝ enutritio. ⁊ alia pl̄a. ⁊ iō lʒ dotes accipe. ⁊ ſi q̄s
cū pactiōe magne dotis ꝯſentiat. ſymōiacꝰ nō ē. q: id
ſacrm̄ ⁊ ſi aliq̄ mō cū alijs ꝯueniat in p̄ſtādo remediū
hʒ t̄n carnalē effectū ꝯiūctū. rōne cuiꝰ ⁊ pactionēʒ. ca
dit t̄n ip̄etiū. q: ꝯtra grāʒ diſpōit̄. hec āt potuit ēē ra
tio q̄ mouit illos q̄ dixerūt in h̄ grāʒ n̄ dari. Sʒ q̄ recte
vult reſpicere ⁊ iudicare. neceſſe hʒ p̄cioſuʒ a vili ſepa
re. rōne cūtū diuerſa habuit ſacro cōit̄ attribuere. ⁊ ſa
cri canōes h̄ inuūt in q̄bꝰ ab antiq̄ ſtatutuʒ fuit vt vir
cū vxoꝛe in p̄mo die b̄ndictiōis carnalit̄ nō coiret ob re
uerētiā illiꝰ b̄ndictiōis ecclie. q̄ ⁊ ſi videat̄ ānexa ſacro
vtiqʒ fit inq̄ztū ſignū. inq̄ztū t̄n hʒ efficaciā ⁊ ē eccl̄iaſti
cū. ſpectat ad eꝰ eſſe cōpletū. ⁊ ſic pʒ totū.

f

¶ Queſtio. iij.

¶ Utꝝ carnal̄ cōmixtio ſit d̄ integritate mr̄imonij q̄n
tū ad ſignātiā ⁊ efficaciā. Et q̄ ſic vr̄. q: in inſtitutione
mr̄imonij d̄r. erūt duo in carne vna. ⁊ dn̄s ipe repetit.
Mat. xix. ſʒ h̄ n̄ eſt an̄ cōmixtionē. ergo cōmixtio ē de
integritate. Iō aug. dic̄ ⁊ habet̄ in lr̄a. nā dubiū eſt il
lam mulierē ad cōiugiū nō ptinere. cū qua docet̄ cōmi
xtio ſecutā nō fuiſſe ¶ Itē rōne vr̄. q: cōiugiū eſt ſignū
cōiūctiōis xp̄i ⁊ ecclie. ī cōformitate nature. ſʒ hec ſolū
eſt cōmixtio. ergo ⁊c̄. ¶ Itē mr̄imoniū eſt inſtitutū in
remediū cōtra cōcupiſcētiā. ſʒ h̄ remediū habet̄ ab his
ſolū q̄ mr̄imonio ſr̄ cōiūcti. ergo h̄ remediū nō eſt ꝑ cō
tinētiā. ſʒ ꝑ cōmixtionē. q: alit̄ nō ēēt magis remediuʒ
nubere q̄ʒ nō nubere. ¶ Cōtra ꝗ non ſit d̄ integritate
q̄ztū ad ſignātiā vr̄. q: ꝑfectū mr̄imoniū fuit int̄ adā et
euā an̄ cognitionē carnalē. ⁊ an̄ dixit h̄ nūc os ex oſſibus. q̄ʒ eam
cognoſceret. ergo cōmixtio nō eſt d̄ integritate. ¶ Itē
ꝑfectū mr̄imoniū fuit int̄ mariā ⁊ ioſeph. q: fuit plis
bonū. fidei. ⁊ ſacri. et ſine cōmixtiōe. ergo ⁊c̄. ¶ Itē ꝗ
nō ſit d̄ integritate ī rōne remedij vr̄. q: aug. dic̄ q̄ ſan
ctioꝛ ē copl̄a mētiū q̄ʒ corꝑal̄. ergo maioꝛ dat̄ ibi effica
cia cōtra cōcupiaʒ ī vniōe mētali q̄ʒ carnali. ¶ Itē ī ac
tu illo efficit̄ hō totꝰ caro. ergo ꝯ oppoſitū cū gr̄a q̄ eſt
remediū cōtra cōcupiaʒ faciat̄ ſpūalē. nūq̄ʒ dat̄ in il
lo actu. ¶ Itē in illo actu ſatiſfit concupiē. Sʒ dū ſa
tiſfit ei ipa incēdit̄. ſʒ q̄d incēdit cōcupiaʒ nō eſt remedi
um imo venenū. ergo carnalis cōmixtio nō ꝓdeſt. imo
obeſt ad remediū mr̄imonij. ¶ R̄n̄. dō ꝗ integritas rei 26
dupliciť accipit̄. vicʒ vel q̄ztū ad ēē neccitatis. vel q̄ztū
ad ēē cōpletiōis ſiue plenitudīs. Si loq̄mur q̄ztuʒ ad
ēē neccitatis. veꝝ ē ꝗ ſacrm̄ mr̄imonij ēē hʒ ſine cōmi
xtiōe carnis. Si āt q̄ztū ad ēē plenitudīs. ſic ē d̄ eiꝰ inte
gritate. et ſic ꝓcedūt rōnes ad ptes oppoſitas. Et hoc
pʒ ſic. ¶ In mr̄imonio eī cōſiderat̄ tria hec. ſ. ſignū. of 27
ficiū. remediū. Quātū ad ſigtionē dō ꝗ duplex ē eius
ſignificatio. ſignificat eni cōiūctionēʒ xp̄i et ecclie per
charitatē et cōiūctionē eoꝛūdē ꝑ nature cōformitatem.
Silr̄ duplex ē officiū. Unū enim eſt mutue educatiōis
et fomēti. et aliud ꝑcreāde pl̄. Silr̄ duplex ē remediū
Unū ē q̄ztū ad cōcupiē defluxionē. vt. ſ. n̄ ad oēʒ mulie
rē intēdat. Aliud q̄ztū ad inoꝛdiationē. vt. ſ. n̄ libidine
ſʒ amoꝛe pl̄. nec ſine mr̄imoniali affectu mulierēʒ cog
noſcat. Primū igit̄ ſignū. et p̄mū officiū. et p̄mū reme
diū. ſūt ī ſacro mr̄imonij q̄ztū ad cōiūctionē aīoꝝ. Se
cūdū eſt ſolū q̄ztū ad cōiūctionē corpoꝝ. Et p̄mū eſt de
ſubā mr̄imonij q̄ztū ad ēē necr̄iū. ſcōm q̄ztū ad ēē plenū
Et ſic pʒ r̄nſio ad vtrāqʒ ptē diſtiguēꝰ ꝑfectionē dupli
cē ſiue duplicē integritatē ſufficiētie et plenitudis. Et
ſm̄ h̄ diſtinguūt iuriſte mr̄imoniū. ſ. mr̄imoniū ratū et
mr̄imoniū cōſūmatū. ¶ Ad illud. q̄d obꝫ ꝗ gr̄a n̄ dat̄ 28
ī illo actu. q̄ n̄ ē remediū cōtra petm̄. dō ꝗ remediū ali
q̄d cōtra petm̄ ē dupliciť. aut q: libat a pctō cōmiſſo. et
h̄ ē ꝑ grāʒ q̄ in eo cōfert̄ q̄dā q̄d liberat a pctō. q̄d daʒ
q̄d cōmitteret̄ alias. ⁊ tale ē mr̄imoniū. q: multi īfirmi
vrerēt̄ cōcupiā niſi h̄ēnt vxoꝛē. quā cogſcēꝰ carnis ad
uſtionē euaderēt. ⁊ ī tali q̄ztū ad vſū nō eſt necē grāʒ da
ri. q̄tuis ī actu illo poſſit h̄ mereri ſic̄ hēbitur infra.
¶ Ad illud v̄o q̄d vltīo obꝫ ꝗ n̄ ē in remediū īmo con 29
tra. q: incēdit cōcupiaʒ ī ſatiſfaciēdo ei. dō ꝗ q̄ cogno
ſcit vxoꝛē debite cōcupiē n̄ ſatiſfac̄. ſʒ potius obuiat ne
vrat̄. ⁊ iō nō incēdit̄ ſʒ remittit̄ in eo feruoꝛ libdis. Sʒ
q̄ cognoſcit vt delectet̄. nō hʒ remediū. īmo p̄ſtat concu
piſcentie fomentū.

¶ Diſtinctio. xxvij. d̄ mr̄imonio ſm̄ cauſaʒ effi
cientem. determinans generalr̄ ꝗ ꝯſenſus ſit
matrimonij cauſa.

Poſt hec aduertēdū ē q̄d ſit ꝯiugiū. ⁊ q̄ ſit effici
ens cā. Hec ē ſcđa ps in q̄ agit̄ d̄ cā efficiēte cō
iugij. q̄ q̄dē ē ꝯſenſus ⁊ q̄m nō oīs ꝯſenſus fa
cit ꝯiugiū. iō p̄mo detmīat mgr̄ in gn̄ali ꝗ ꝯſenſus ſit
mr̄imonij cā. Scđo inq̄rit q̄l ſit ille ꝯſenſus. infra di.
xxviij. Hic q̄ri dʒ vtrū ꝯſenſus d̄ futuro ⁊c̄. Pria ps
hʒ duas. In p̄ma detmīat d̄ ipo ꝯiugio q̄ztū ad q̄ddi
tatē. In ſcđa v̄o q̄ztū ad cauſalitatē. ibi. Efficiēs āt cā
mr̄imonij ⁊c̄. Et in p̄ma pte duo facit. In p̄ma breuit̄
p̄mittit d̄ q̄bꝰ intēdit agere. In ſcđa diffinit̄ ꝯiugium
mr̄imoniale. ⁊ h̄ ibi. Sūt ḡ nuptie vel mr̄imoniū ⁊c̄. ⁊
hec ſūt q̄ſi duo p̄ambula ad cognoſcēdā mr̄imonij cā
litatē ſiue originē efficiētie. ¶ Silr̄ ſecūda ps huiꝰ di
ſtinctiōis in q̄ agit d̄ cā efficiēte diuidit̄ in q̄tuoꝛ ptes
In p̄ma v̄itatem narrat. In ſcđa auctibꝰ ꝯfirmat. ibi.
Q̄ āt ꝯſenſus mr̄imoniū faciat ⁊c̄. In tertia impugīt
ibi. Quidā t̄n aſſerūt ⁊c̄. In q̄rta obiectiōes ī ꝯtrariū
detmīat. ibi. His ita r̄ndemꝰ ⁊c̄. Subdiuiſiōes ptium
māifeſte apparēt ī lr̄a magr̄i ī his duabꝰ ptibꝰ vltimis
marie vtrū ex ſolo ꝯſenſu ꝯ̄ hat̄ inſolubile vīculū ⁊ ſic
tria ꝯtinet̄ in hac diſt. ſ. mr̄imonij q̄dditas. cālitas. ⁊
inſolubilitas.